

1. DR. MAROSSY ENDRE: AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC HŐSEINEK, ÁLDOZATAINAK ÉS CSEENDBEN SZENVEDŐINEK AZ EMLÉKEZETE

MEGEMLÉKEZÉS AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC 65. ÉVFORDULÓJÁRÓL.

KEP TÖRZSASZTAL FÓRUMA 2021. OKTÓBER 20.

CIKKEIMET OLVASHATJÁK HONLAPOMON: MAROSSYENDRE.5MP.EU

2. 65 ÉV TELT EL

- Hruscsov titkos beszéde 1956.02.25. Nyugaton is, keleten is tömegek fordítottak hátat a kommunista pártoknak, mozgalmaknak.
- Felértékelődött a harmadik világ. Tito, Mao Ce-tung, gyengült Hruscsov. Szuezi válság, esély nyílt a Szovjetunió gyengítésére.
- A vitakörök minimális programja: emberarcú szocializmus.
- Szeged, egyetemi hallgatók: radikálisabbak. Budapest: Műszaki Egyetem (BME) és az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem (ÉKME) hallgatói csatlakoztak a MEFESZ-hez. Október 22-i nagygyűlés: 14 pont. Új kormány, Nagy Imre. Szovjet csapatok kivonása. Amnesztia. Kossuth címer. Március 15, október 6. Új egyenruha. Sztálin szobor eltávolítása. Lengyel szolidaritási tüntetés másnap.

3. MŰEGYETEM, 1956-OS EMLÉKMŰ SZOBRAI

4. MŰEGYETEM, 1956-OS EMLÉKMŰ FELIRATA

5. EGYETEMISTA FORRADALMÁROK EMLÉKEZETE

- A budapesti és vidéki egyetemek hallgatói, oktatói országszerte kezdeményezték a forradalmi változásokat, szervezték a tüntetéseket és azokon tömegesen vettek részt.
- A fegyveres harcokra készen álltak, de saját forradalmi szerveződésük keretében. Erre a nemzetőrség felállítása után kerülhetett sor. Az egyetemi nemzetőr egységekből megalakították a Petőfi Sándor Nemzetőr Ezred törzsét. November 4-én a szovjetek elleni bevetésükre nem került sor.
- A kádári hatalomátvétel után a MEFESZ új alapokra igyekezett helyezni működését. Ebben az új politikai vezetés egy ideig nem gátolta, hagyta, hogy korábbi vezetők segítsék ezt a folyamatot.
- A kompromisszum jeleként értékelhető, hogy 1956 decemberében az MSZMP Ideiglenes KB által kiadott négy pontos értékelés 1956 okairól nem nevezte meg az egyetemistákat mint a forradalom kezdeményezőit, résztvevőit. 1957 márciusától azonban lezárták az egyeztetéseket, letartóztatták a régebbi vezetőket, Marián István alezredest, a Nemzetőr Ezred parancsnokát, Fejes Katalint és az ezred titkárságát, perbe fogták, bebörtönözték őket.

6. A HŐSI HALOTT HALLGATÓK KÖZÖTT A LEGISMERTEBB DANNER JÁNOS VOLT. OKTÓBER 31-ÉN ÉJJEL LŐTTÉK LE A BME ELŐTT. EMLÉKTÁBLA A BME-N

7. DANNER JÁNOST AZ EGYETEMEN RAVATALOZTÁK FEL, A FARKASRÉTI TEMETŐBEN NYUGSZIK

8. A MOSONMAGYARÓVÁRI SORTÚZNEK OKTÓER 26- ÁN 6 EGYETEMI HALLGATÓ ÁLDOZATA VOLT

9. OKTÓBER 23: A DEBRECENI RENDŐRKAPITÁNYSÁG ELŐTT DÖRDÜLT EL AZ ELSŐ SORTŰZ, GORZSÁS ANDRÁS (56) A FORRADALOM ELSŐ ÁLDOZATA

10. BUDAPESTEN A TŰNTETŐK EGY RÉSZÉ A RÁDIÓHOZ VONULT BEOLVASNI 16 PONTOT

11. ITT IS SORTÚZ DÖRDÜLT, VIZI JÁNOS (18) AZ ELSŐ FŐVÁROSI ÁLDOZAT. PESTERZSÉBETEN NYUGSZIK

12. SOLYMOSI JÁNOS ALEZREDES, PILISCSABAI GÉPESÍTETT EZRED

- Október 23-án délután karhatalmi feladattal a Rádióhoz vezényelték ezredét.
- Nem lövetett a tömegre, de rendet teremtett.

13. A PILISCSABAI GÉPESÍTETT EZRED HŐSI HALOTTAINAK EMLÉKTÁBLÁJA A RÁDIÓ FALÁN

14. CORVIN KÖZ A JÓZSEF KÖRÚTRÓL

- A pesti oldalon a forradalom legendás támpontja a Corvin köz.
- A József körút és az Üllői út felől bástya módján fogták közre lakóépületek.

15. CORVIN KÖZ A PESTI SRÁC SZOBRÁVAL

- A több szintes Corvin moziban ápolták a sebesülteket.
- Legalább nyolcszáz felkelő gyűlt össze, többségük fiatal.
- Parancsnoka november 1-jéig Iván-Kovács László volt.
- A fővárosban elhunytak fele 30 év alatti volt.

16. A PESTI SRÁC SZOBRA A CORVIN KÖZBEN

- Pongrátz Gergely hívta fel a figyelmet a Corvin közben harcoló gyerekekre, a pesti srácokra.
- Az összes elesett 4 százaléka 16 év alatti volt.

17. 15 ÉVES, ELESETT A CORVIN KÖZ KÖRÜL, OKT. 24-ÉN. A FIUMEI ÚTI SÍRKERT 21. PARCELLÁJÁBAN NYUGSZIK

18. FEGYVERREL GYEREKEK ELLEN

- Pesterzsébeten az országos aránynál sokkal több gyerek esett áldozatul, főleg a Határ úti kiserdőben, ahol hír szerint szovjet harckocsizók rejtőztek. Fehér Kálmánt nyolc nappal 13. születésnapja előtt itt lőtték fejbe november 9-én. Ő Budapesten (és talán országosan is) a legfiatalabb srác, aki fegyver által halt meg. A kerület 89 elesettjéből 23 nem volt még 18 éves. Ez 25,84 %. Az országos adattár szerint az országos átlag 4 %.

**19. KINDERNAY
GÉZA, 13, NIZNER
GABRIELLA 17,
HATÁR ÚT,
KOPONYALÖVÉS
11.08. PESTERZSÉBETI
TEMETŐ**

20. HŐSI HALOTT DIÁKOK – ISKOLATÁRSAIM VÖRÖSMARTY MIHÁLY GIMNÁZIUM

NOVEMBER 6-ÁN **HEGYESI LÁSZLÓ** (1940) AZ ILLÉS UTCÁBÓL FORDULT VOLNA BE A PRÁTER UTCÁBA, AMIKOR A KÁLVÁRIA TÉRRŐL EGY SZOVJET PÁNCÉLOS GÉPPUSKÁJA ELTALÁLTA. OTT VÉRZETT EL.

PÁR SZÁZ MÉTERREL TÁVOLABB OSZTÁLYTÁRSA, **SZALAY TIVADAR** (1940) EGY PUSKÁT VITT VISSZA A HORVÁTH MIHÁLY TÉRI BARÁTAJNAK, EKÖZBEN, SZOVJET GUMIKEREKES HARCJÁRMÚRÓL LŐTTÉK MEG, Ő IS AZ UTCÁN VÉRZETT EL.

21. ATRA-GYÁR OKTÓBER 26. HARC A KISKUNHALASI LÖVÉSZEZREDEL. STATÁRIUM ÁLDOZATA HEKLI JÁNOS 42, RÁSÓ LÁSZLÓ 16.

22. ATRA-GYÁRI EMLÉKTÁBLA KORTÁRSAKKAL. A KISKUNHALASI EZRED NEM ÉRT CÉLHOZ IDEJÉBEN

23. I. TÓTH ZOLTÁN EGYETEMI TANÁRT AZ AKADÉMIA UTCÁBAN LŐTTÉK AGYON OKTÓBER 25-ÉN. A FARKASRÉTI TEMETŐBEN NYUGSZIK

24. MINDSZENTY JÓZSEF BÍBOROST FELSŐPETÉNYI HÁZIŐRIZETÉBŐL BUDÁRA SZÁLLÍTOTTÁK

- November 3-án rádiószózáttal fordult a nemzethez.
- Figyelmeztette az itteni rendszer örököseit, hogy a rendszert az egész magyar nép söpörte el. A világon páratlan szabadságharc ez, a fiatal nemzedékkel népünk élén.
- November 4-én menedékjogot kért és kapott az USA nagykövetségén. Csak 1971. szeptember 28-án távozhatott Rómába.
- Október 23-án a magyar prímások bécsi szemináriumába, a Pázmáneumba költözött.

25. ÓBUDA, SCHMIDT-KASTÉLY

- A november 4-i szovjet intervencióval sokan szembefordultak.
- Ilyen ellenállás helyszíne lett ez a kastély.

26. PÉRCSI LAJOS ŐRNAGY A SCHMIDT- KASTÉLY PARANCSNOKA

- November 4-én hajnalban Pércsi Lajos őrnagy, aki a piliscsabai ezred élén helyettesítette Solymosi alezredest, nem tudott bevonulni ezredéhez.
- Másokkal együtt a Schmidt-kastélyba jutott el. Átvette annak parancsnokságát. Másfél napig.
- Halálra ítélték. Az Új Köztemető 301. parcellájában nyugszik.

27. SZELES ERIKA, 15 ÉVES, HARCBAK ESETT EL NOVEMBER 8-ÁN. SÍRJA: FIUMEI ÚTI SÍRKERT

28. HAVRILLA BÉLÁNÉ STICKER KATALIN (1959) ÉS WITTNER MÁRIA (1970.III.25.)

- A megtorlások során a nőket sem kímélték: kötél által végezték ki őket, börtönbüntetésük elérte a férfiakra kimerített sok-sok évet.
- Havrilla Béláné Sticker Katalin és Wittner Mária a Vajdahunyad utcai csapatban volt, amikor a felvételt mint jó heccet készítették róluk.
- Mindkettőjüket halálra ítélték, Katalint kivégezték. Mária büntetését másodfokon - talán fiatal korára tekintettel - életfogytiglanra enyhítették.
- Egyazon a napon szabadult a három esztergomi „kegyelmes úrral”, Dpbrosi Lajossal, Paska Elemérrel, Puchert Jánossal.
- Náluk többet, 15 évet Dalmadi Jenő növendék ült.

29. GÉRECZ ATTILA, A KÖLTŐ HŐSI HALÁLA

- Öttusa válogatott kerettag volt. Édesapja vitézi címe miatt nem tanulhatott tovább.
- Összeesküvés vádjával 15 év fegyházra ítélték. Három társát kivégezték. A váci börtönben bontakozott ki költői tehetsége. Német, angol, francia költők verseit fordította, és maga is írt.
- A váci rab költők antológiájában, a Füveskertben jelentek meg versei.
- 1956. október 30-án szabadult. November 7-én a Dohány utca-Klauzál utca sarkán esett el.
- A Fiumei úti sírkertben nyugszik,

30. A HARCOK NYOMAIT MA IS VISELIK VIII. KERÜLETI HÁZAK

- Szinte minden mellékutcában alakult önálló felkelő osztag.
- Az Üllői út- József körút-Baross utca-Szigony utca házain még láthatóak belövések.
- A Práter u. 10-Kisfaludy u. sarokháza az ablakok körül kézfegyverekkel leadott sorozatok nyomait őrzi.

31.ESZTERGOMI LÉGVÉDELMI TÜZÉREK A XX. KERÜLETI JUTADOMBON. LÖVEGÁLLÁS, GOLYÓSZÓRÓ ÁLLÁS

32. JUTADOMB, TÜZELÉSI SÁVOK, TÉRKÉPVÁZLAT

- Maléter Pál ezredes, honvédelmi miniszterhelyettes parancsára itt páncélelhárító körletet kellett berendezni.
- Mecséri János ezredes, az esztergomi hadosztály parancsnoka az 51. légvédelmi tüzérosztály felét rendelte ki.
- Szabó Pál őrnagy, az osztály parancsnoka jelölte ki a közepes és könnyűs lövegek állásait, főlőiránnyal Soroksár felé.
- Nemzetőrök, más honvéd szakaszok erősítették a védelmet.

33. KLIEBERT LÁSZLÓ SZÁZADOS, A KÖRLET PARANCSNOKA

- Szabó őrnagy rá, törzsfőnökére bízta a körlet védelmét.
- Kliebert százados (a képen főhadnagy) aggódott, mert a körlet Pest felé védtelen volt.
- Három közepes löveget hozott el a közeli légvédelmi ezredtől.
- A szovjet alakulatok közül a Pest felől érkezők támadták őket.

**34. RÉMIÁS PÁL HADNAGY 4 KÖZEPES, KICSKA JÁNOS
FŐHADNAGY 4 KÖNNYŰ LÖVEGE KÉT SZOVJET-VOLT ÁVH-S
VEGYES OSZLOPOT LŐTT SZÉT. A HARCOKBAN 23 SZOVJET
KATONA, 5 VOLT ÁVH-S ESETT EL, SAJÁT VESZTESÉG 1 SEBESÜLT.**

35. VETERÁN ESZTERGOMI KATONÁK A JUTADOMBI EMLÉKMŰ ELŐTT

36. A SZOVJETEK 11 ELESETTET ISMERTEK EL. A MECSÉRI-PERBEN 11 HALÁLOS ÍTÉLETET HOZTAK. A KISFOGHÁZ SIRALOMHÁZÁBAN 4 ESZTERGOMI TISZT ARCKÉPE VAN

37. 1956-OS MÁRTÍR KATONÁK TABLÓJÁN 20 ÁLDOZATBÓL 10 AZ ESZTERGOMI HADOSZTÁLYÉ

38. MECSÉRI EZREDES ÉS HAT BAJTÁRSA AZ ÚJ KÖZTEMETŐ 301. PARCELLÁJÁBAN NYUGSZIK

39. A KIVÉGZETTEK CSALÁDJÁT SZÜKSÉGLAKÁSBA KÖLTÖZTETTÉK. CSAK 1989 UTÁN LÁTOGATHATTÁK A SÍROKAT

40. KICSKA ÉVA ÉDESAPJA NEVÉT VETTE VISSZA

- „Hogy miért vettem vissza születési nevemet? Hálából, tiszteletből, felelősségérzetből, dicsőségből, örökségből. Hordozom génjeit, az ő vére csörgedez bennem. Édesapám volt és én az egyetlen gyermeke. Sosem felejttem el, hogy a ma szabadságában az ő küzdelme is benne van. Örökségül annyit hagyott rám, hogy felemelt fejjel, tiszta tekintettel viselhetem a nevét.”
- A megtorló rendszer végső veresége ez. Ha az 1956-ban éltek nemzedékére így tudnak gondolni utódaik, akkor az áldozat megtérült.

41. PILISCSABA, A RÁDIÓNÁL AZ ÁVH-SOK ELLEN HŐSI HALÁLT HALT HONVÉDEK EMLÉKMŰVE

42. PESTERZSÉBET, JUTADOMBI TŰZÉREK EMLÉKPARKJA

43. JUTADOMB, ESZTERGOMI VETERÁNOK TISZTELETADÁSA AZ EMLÉKMŰ ELŐTT

44. CLEVELAND, A MAGYAR SZABADSÁGHARCOSOK EMLÉKMŰVE KENNEDY ELNÖK 1956. OKTÓBER 23. JELENTŐSÉGÉRŐL ÍRT SORAIVAL

45. JUTADOMB, VIZSOLYI JÁNOS SZOBRA, MEMENTO VIVERE – AZ ÉLETRE EMLÉKEZZÜNK

**46. NÉHAI PUCHERT JÁNOS ESZTERGOMI HONVÉD,
SZÁMTALAN ÉRTÉKES ADAT KÖZLŐJE, A KEP
SZENÁTORA, 56-OS DIALÓGUS BIZOTTSÁGA
TÁRSELNÖKE EMLÉKEZETÉRE AJÁNLOM ELŐADÁSOM**

47. LEZÁRÁS

- Számos cikkemet olvashatják honlapomon:
- marossyendre.5mp.eu
- Köszönöm megtisztelő figyelmüket!